

Вишнеvsька О.М.

д.е.н., професор,

Миколаївський національний аграрний університет

Vyshnevska Olga

Mykolayiv National Agrarian University

Камашева С.А.

студентка,

Миколаївський національний аграрний університет

Kamasheva Sofia

Mykolayiv National Agrarian University

Камашев А.В.

студент,

Миколаївський національний аграрний університет

Kamashev Andrii

Mykolayiv National Agrarian University

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СВІТУ

GLOBALIZATION PROCESSES IN FORMATION OF ENVIRONMENTAL SECURITY OF THE WORLD

Анотація. У статті обумовлено основні напрями глобальної екологічної політики, засади Паризької угоди в рамках Рамкової конвенції ООН про зміну клімату. Дослідження ґрунтується на екологічній політиці держав світу. Визначено залежність реалізації зобов'язань за Паризькою угодою від національних інтересів держав світу. Обумовлено пріоритетність реалізації глобальної кліматичної політики задля нейтралізації загроз та нівелювання глобальних екологічних викликів, що передбачає зростання енергоефективності та запровадження технологій, зниження рівня викидів в абсолютних та відносних величинах по відношенню до ВВП держав світу. Обумовлено передумови гарантування екологічної безпеки світу через забезпечення балансу інтересів держав, суспільства, збереження сфери існування, відповідальність учасників.

Ключові слова: екологічна безпека, глобалізація, екологічні загрози, кліматичні ризики, національні інтереси, національно визначені внески, кліматична політика, глобальні виклики.

Постановка проблеми. Розвиток світової економіки під впливом глобалізаційних

процесів загострив питання захисту, охорони та відновлення природного навколишнього середовища. Актуальність питання має тісний зв'язок з глобальною безпекою світу, поширенням масштабів екологічних ризиків, спонукає до посилення контролю за виконанням наявних міжнародних угод щодо збереження довкілля – основи існування людства. Поширення екологічних загроз спонукало більшість держав світу розпочати активне впровадження внутрішньодержавних програм із захисту природного навколишнього середовища. Однак не всі локальні екологічні проблеми можна вирішити в межах однієї території, окремої держави світу. Саме тому у 2015 році було ініційовано підписання Паризької угоди в рамках Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату. Підписання Паризької угоди є наслідком зростаючої необхідності регулювання заходів зі зменшення викидів окису вуглецю. Було передбачено, що Паризька угода буде заміною Кіотського протоколу, основні завдання

якого не були реалізовані в повному обсязі, що не привело до покращення кліматичної ситуації, не зупинило негативні тенденції зі зміни клімату на планеті.

Основну мету реалізації Паризької угоди було визначено в декількох напрямках, а саме утримання зростання середньої світової температури на рівні нижче $+2^{\circ}\text{C}$, спрямування зусиль на обмеження зростання температури задля зниження ризиків зміни клімату, збільшення здатності адаптуватись до негативного впливу зміни клімату, підтримка протидії зміні клімату, зниження рівня викидів парникових газів, гармонізація фінансових потоків задля вжиття заходів з протидії зміні клімату на планеті.

З урахуванням високого рівня актуальності питання для глобальної безпеки світу визначено, що всі держави незалежно від ступеня їхнього економічного розвитку повинні виконувати зобов'язання зі скорочення шкідливих викидів в атмосферу.

Чи існує той рівень взаємної узгодженості дій та інтересів, який дасть змогу всім державам світу вживати передбачених заходів з обмеження негативного впливу на довкілля? По-перше, це стосується процесу правового взаємоузгодження вжиття передбачених заходів. По-друге, це передбачає фінансування заходів зі збереження довкілля та обмеження шкідливих викидів в атмосферу на рівні всіх держав світу. По-третє, реалізація зобов'язань передбачає комплексне подолання всіх екологічних загроз (від управління відходами до збереження світового океану). Сукупність глобальних асиметричних конфліктів може привести до історично неповторної точки вжиття заходів зі збереження довкілля світу. Саме тому питання гарантування глобальної безпеки світу під впливом наявних екологічних загроз має високий рівень актуальності та потребує подальших досліджень задля зниження темпів глобального потепління та збереження довкілля – сфери існування людства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню екологічних проблем присвячено значну кількість наукових публікацій, але актуальність питання посилюється загостренням глобальних негативних тен-

денцій зі зміни клімату, зростанням масштабів екологічних катастроф. Запроваджені міжнародні угоди зі збереження довкілля з етапу підписання Кіотського протоколу не дали очікуваного результату, зміна клімату продовжує мати ризикований характер для світового суспільства. Розуміння гостроти екологічних проблем світовим суспільством, запровадження механізмів фінансування заходів екологічного спрямування, проведення екологічних самітів становлять лише підґрунтя, а не пріоритетну основу досягнення результатів.

Дослідження ґрунтується на оцінюванні ратифікованих міжнародних екологічних угод, які спрямовані на обмеження негативного впливу на довкілля та зміну клімату планети. Основна мета міжнародних екологічних угод має тісний зв'язок з дієвістю механізму реалізації та визначених обсягів фінансування. Виконання зобов'язань кожною зі сторін дасть можливість забезпечити ефективність глобальної кліматичної політики, гарантувати екологічну безпеку світу, окремих регіонів та держав.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Задля забезпечення результативності вжиття заходів необхідно, щоби кожна держава світу брала активну участь в обмеженні негативного впливу на довкілля, його охороні та відновленні в умовах, коли людство не дійшло до точки неповернення. Суттєвий вплив на реалізацію можливостей та адаптацію до змін задля збереження довкілля здійснює глобалізація. Необхідність узагальнення наслідків глобалізаційних тенденцій, виявлення можливостей щодо адаптації до змін з огляду на наявні екологічні загрози, взаємоузгодження інтересів відповідно до чинних міжнародних екологічних угод пов'язана з процесом гарантування глобальної екологічної безпеки, збереження сфери існування людства. Вагомою та актуальною проблемою світової спільноти є забезпечення дієвості механізму вжиття передбачених заходів, а також відповідальності кожної зі сторін у виконанні взятих зобов'язань без загострення конфліктів. Актуальність забезпечення зазначеного підходу на глобальному рівні обумовила дослідження авторів.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є обґрунтування та визначення основних підходів до збереження довкілля за умов посилення негативних екологічних процесів, глобального потепління, зміни клімату в усіх регіонах світу, обґрунтування можливостей щодо взаємоузгодження інтересів у межах міжнародних екологічних угод, фінансування, співфінансування екологічних заходів різних рівнів, а також гарантування глобальної екологічної безпеки світу. Практична складова дослідження ґрунтується на виявленні рівнів відповідальності кожної зі сторін щодо виконання зобов'язань відповідно до ратифікованих екологічних угод.

Основними завданнями дослідження є виявлення пріоритетів у реалізації визначених міжнародних напрямів зі збереження довкілля, запровадження підходів з адаптації до глобалізаційних змін за умов посилення впливу світових екологічних загроз, глобального потепління, збільшення кількості та зростання масштабів екологічних катастроф, гарантування глобальної екологічної безпеки світу, виявлення рівнів відповідальності кожної зі сторін щодо виконання зобов'язань без ризику виникнення конфліктів інтересів.

Методологічно дослідження ґрунтується на теоретичному обґрунтуванні та практичному запровадженні екологічної політики держав світу, яка зорієнтована на збереження довкілля в межах міжнародного права, міжнародних угод, їхнього виконання та рівнів відповідальності.

Виклад основного матеріалу. Світові екологічні проблеми людства, зміна клімату, поширення екологічних загроз спонукали до розгляду та узгодження умов Паризької угоди 195 державами, які ратифікували Рамкову конвенцію Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату.

Паризькою угодою (2015 рік) було передбачено не лише основні методи та пріоритети співпраці, але й спрямування фінансування на вжиття заходів зі зниження обсягів парникових газів для держав, які розвиваються, загальним обсягом 100 мільярдів доларів щорічно. Основною умовою вжиття передбачених заходів була їхня ратифікація не

менш ніж 55 державами, які виробляють не менше 55,0% світових парникових газів [1].

Визначено, що до таких держав світу належать КНР, США, країни ЄС, Індія, Японія. Серед держав ЄС найбільшим є показник Німеччини. У США обсяг викидів у розрахунку на душу населення за рік становить більше 16 т, у КНР – більше 7 т, у державах ЄС – більше 6 т, в Японії – 10 т. Для найбільших забруднювачів атмосфери світу підписання та ратифікація угоди передбачає відповідні обмеження, які можуть здійснити значний вплив на подальший розвиток національних економік.

Паризька Угода набула чинності у 2016 році, її ратифікувала 141 держава світу. Більшість критиків Угоди схиляється до думки про те, що вона повинна мати більшу кількість жорстких обмежень для держав, особливо найбільших забруднювачів атмосфери, що дасть змогу отримати не історичні перспективи, а реальні результати збереження довкілля. Збільшення часу у вжитті передбачених Угодою заходів може привести до ускладнень у практичному запровадженні та значно збільшити їхню вартість. Найбільш складною є узгодженість глобальних екологічних заходів та інтересів США, які відмовились від Кіотського протоколу й обмежують реалізацію власної кліматичної політики за Паризькою угодою через вплив на національну економіку. Кліматична політика КНР налаштована на активне запровадження відновлювальних джерел енергії, але за умови додаткового фінансування щодо вжиття заходів.

Паризькою угодою передбачено, що кожна держава, яка ратифікувала Угоду, повинна роботи внески задля досягнення основних цілей, а саме «національно визначені внески», але не було чітко визначено жодних санкцій в разі їхньої відсутності. Під час розгляду основних положень Паризької угоди було визначено, що за наявного рівня розвитку світової економіки найвищий рівень глобальних викидів в атмосферу передбачено на період до 2020 року. Генеральна мета Паризької угоди передбачає запровадження виваженої кліматичної політики державами світу, забезпечення можливостей

до скорочення викидів, призупинення різкого зростання температури на планеті.

Обумовлено, що вжиття заходів на рівні держави, зокрема в Україні, має коригуватись відповідно до наявних природно-кліматичних особливостей, складності та масштабів екологічних загроз. З огляду на основні цілі Паризької угоди та особливості держав визначено необхідність перегляду та коригування плану дій кожні п'ять років. Вжиття заходів за Паризькою угодою передбачає визначення власного курсу держави у зниженні шкідливих викидів в атмосферу, що потребує перегляду енергетичної стратегії та переходу на альтернативні (відновлювальні) джерела енергії.

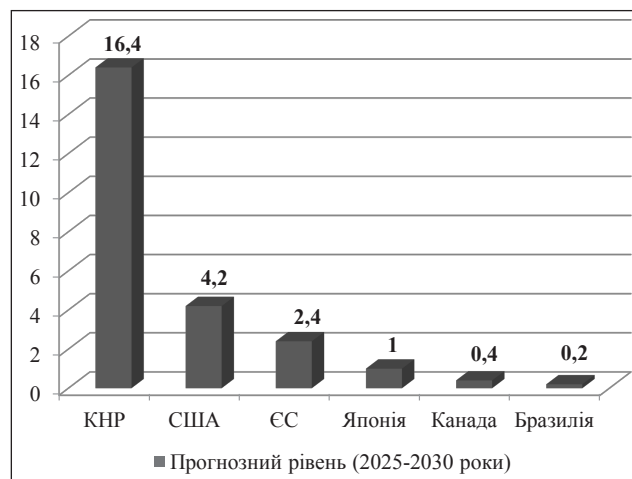
Виявлено, що за останні два роки більшість інвестиційних фондів, які спрямовують кошти на реалізацію енергозберігаючих проектів, переорієнтували свою діяльність на розроблення та впровадження у галузях економіки відновлювальних джерел енергії, використання технологій, які дадуть змогу акумулювати зусилля та зменшити використання традиційних видів пального. За рішенням держав, які є представниками G20 (Велика двадцятка), прийнято стратегічно важливий напрям, що полягає в поступовому знятті всіх державних субсидій для сектору викопного палива до 2020 року.

Усе вищезазначене свідчить про необхідність зміни кліматичної політики як на глобальному, так і на державному рівнях. Кліматична політика передбачає зростання енергоефективності та запровадження технологій, які дадуть змогу максимально використовувати альтернативні джерела енергії, що сприятиме скороченню викидів парникових газів.

Паризькою угодою передбачено зниження рівня викидів в абсолютних та відносних величинах по відношенню до ВВП держав світу. Дотримання умов скорочення задеклароване державами в межах «національно визначених внесків» у зменшення викидів на світовому рівні. Більшість держав має можливість виконати зобов'язання відповідно до Паризької угоди за умови реалізації кліматичної політики, спрямованої на енергоефективність економік. США заявлено про мож-

ливість зниження рівня викидів до 2025 року з 5,2 до 4,2 млрд. т на рік, державами ЄС до 2030 року – з 3,5 до 2,4 млрд. т на рік, Японією до 2030 року – з 1,2 до 1,0 млрд. т на рік, Канадою до 2030 року – з 0,6 до 0,4 млрд. т на рік [2].

КНР з урахуванням темпів розвитку економіки планує зростання обсягів викидів до рівня 16,4 млрд. т на рік, при цьому держава займає у 2018 році позицію лідера щодо розвитку альтернативної енергії, виробляючи найбільший обсяг енергії на вітроелектростанціях у світі. Планують збільшувати обсяги викидів Туреччина, Індія, Мексика, Казахстан, Індонезія, що може негативно вплинути на глобальну екологічну безпеку, можливості виконання зобов'язань відповідно до Паризької угоди, що демотивує інших учасників реалізовувати «національно визначені внески» (рис. 1).

Рис. 1. Прогнозний рівень викидів за «національно визначеними внесками» Паризької угоди державами світу, млрд. т на рік

Примітка: вуглецеві викиди – це всі шкідливі викиди парникових газів, які, відповідно до Кіотського протоколу, переводяться в окис вуглецю через відповідні коефіцієнти

Джерело: узагальнено авторами з використанням «національно визначених внесків» держав світу (прогнозований рівень)

Слід зазначити, що зростання вуглецевих викидів державами світу має тісний зв'язок з кон'юнктурними особливостями національних економік, тому зорієнтоване на забезпечення власних національних інтересів. Однак кількість держав, які підписали Паризьку угоду, виробляють 98,0% світо-

вого ВВП, а кількість держав, які ратифікували Паризьку угоду, – 87,0% світового ВВП. При цьому вони розуміють усю складність та глобальність процесу зміни клімату на планеті. Обмеженість кліматичної політики через власні інтереси держав світу може спричинити екологічну катастрофу на всіх континентах. Нівелювання глобальних екологічних загроз від потепління клімату на планеті може привести до суттєвих світових загроз, таких як міграція, голод, хвороби, війни, втрата частини території через неможливість проживання на ній.

Визначено, що формування передумов до гарантування екологічної безпеки світу має прямий зв'язок з виконанням усіма учасниками взятих зобов'язань. Кліматична політика держав світу повинна бути спрямована на взаємну узгодженість власних та глобальних екологічних інтересів. Нівелювання екологічних загроз може спонукати до зростання світового поділу, посилення соціальної напруги, загострення конфліктів.

Відповідно до умов Паризької угоди кліматична політика України [3] повинна включати низку заходів, вжиття яких передбачене на довгостроковий період, а саме запровадження системи моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів, торгівлі квотами на викиди парникових газів (подібний механізм було передбачено Кіотським протоколом); реалізація Стратегії низьковуглецевого розвитку України на період до 2030 року, затвердження Державної науково-технічної програми у сфері зміни клімату (2019 рік); схвалення на кожні п'ять років національно визначеного внеску України до Паризької угоди (з 2020 року), а також порядку підготовки національного плану розподілу квот; проведення багатосторонніх переговорів з країнами-партнерами задля залучення міжнародної технічної допомоги та підвищення її ефективності; формування національного кадастру антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом про речовини, що руйнують озоновий шар планети; впровадження відповідних фінансових інструментів, механізмів державно-

приватного партнерства у сфері зміни клімату задля реалізації запланованого плану дій та зобов'язань України за Паризькою угодою; проведення інформаційно-просвітницьких заходів (форумів, конференцій, семінарів та засідань за «круглим столом» з питань зміни клімату) задля поширення екологічних знань та підвищення рівня екологічної свідомості.

Задля оцінювання впливу на довкілля у 2017 році прийнято Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». Закон впроваджує нову європейську модель процедури оцінювання впливу на довкілля (далі – ОВД) замість екологічної експертизи, передбаченої Законом «Про екологічну експертизу», що втратив чинність. Закон впроваджує зобов'язання, які передбачені Угодою про асоціацію з ЄС, а також дає змогу забезпечити на належному рівні виконання Україною низки інших міжнародних зобов'язань. Процедура ОВД спрямована на попередження та запобігання шкоди довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання та відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів. Визначено, що оцінювання впливу на довкілля є обов'язковим [4].

План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату розроблений до 2030 року, основна підготовча робота розрахована на 2018–2020 роки, а також передбачає внесення змін до нормативно-правової бази, зокрема задля посилення контролю за здійсненням шкідливих викидів. Більшість держав світу, які долучились до реалізації Паризької угоди, виконання зобов'язань у сфері зміни клімату планети, проходять подібний трансформаційний шлях, зокрема щодо коригування (адаптації) чинного законодавства. Більшість питань, які виникають під час вжиття заходів, пов'язані з фінансуванням, оскільки багато технологічних змін потребують партнерства й спільного фінансування.

Відповідно до Паризької угоди розвинені держави світу планують надавати фінансові

ресурси країнам, що розвиваються, стосовно пом'якшення зміни клімату, адаптації до змін, реалізації зобов'язань, іншим державам рекомендовано надавати фінансову підтримку на добровільній основі. Визначено, що розвинені держави світу повинні й надалі відігравати провідну роль у мобілізації кліматичного фінансування для боротьби зі зміною клімату з широкого кола джерел, інструментів та каналів, відзначаючи значну роль державних коштів, за допомогою вжиття різних заходів, зокрема підтримки здійснюваних з ініціативи держав стратегій, а також з огляду на потреби та пріоритети держав, що розвиваються [1].

Подібна мобілізація фінансування повинна забезпечити прогрес порівняно з попередніми зусиллями призупинення зміни клімату за Кіотським протоколом. Визначено, що на потреби держав, які розвиваються або мають значні кліматичні ризики вже зараз, рекомендовано використовувати грантові ініціативи під час реалізації зобов'язань щодо призупинення зміни клімату планети.

Аналогічними є потреби всієї світової спільноти, які визначаються глобальними можливостями та обмеженнями, зокрема екологічного характеру, мають тісний зв'язок з національними інтересами, енергетичною безпекою (США, КНР, Індія тощо) [5].

Обумовлено, що збільшення фінансових ресурсів необхідно, по-перше, спрямувати на досягнення балансу між діями з адаптації до зміни клімату та діями щодо пом'якшення зміни клімату; по-друге, враховувати стратегії, що спираються на ініціативу держав світу, а також пріоритетів та потреб держав, що розвиваються; по-третє, враховувати потреби особливо вразливих територій до несприятливих наслідків зміни клімату (найменш розвинені держави світу, малі острівні держави, що розвиваються).

Отже, питання зміни клімату планети має глобальний характер та потребує вжиття системних заходів, які регламентовано або рекомендовано до впровадження державам світу, з огляду на високі кліматичні та екологічні ризики, які доповнюються технологічними ризиками. Саме тому гарантування

екологічної безпеки світу має здійснюватися через забезпечення балансу між власними інтересами держав світу, суспільством, збереженням природного навколишнього середовища держав та регіонів світу. Під час вжиття передбачених заходів необхідно використовувати ті ініціативи, які будуть підкріплені відповідним фінансовим забезпеченням та реалізовуватися задля досягнення спільної мети світового суспільства, а саме збереження сфери існування людства.

Актуальність питання обумовлена тісним взаємозв'язком з програмами ООН та глобальними цілями сталого розвитку, які визначені як пріоритетні. Саме тому повнота виконання зобов'язань усіма учасниками процесу дасть змогу забезпечити можливість вжиття запланованих заходів, але повинна контролюватися в межах міжнародного права з використанням за необхідності відповідних штрафних санкцій за порушення механізму реалізації екологічної угоди: I рівень – глобальний (у межах міжнародного права); II рівень – міждержавний (у межах міжнародного права); III рівень – державний (у межах міжнародного права, чинного законодавства держави); IV рівень – регіональний (у межах чинного законодавства держави, регіональних програм та стратегій розвитку); V рівень – галузевий (у межах чинного законодавства, галузевих програм та стратегій розвитку); VI рівень – локальний (у межах чинного законодавства держави, стратегії розвитку суб'єкта); VII рівень – особистісний (у межах чинного законодавства держави, соціальної та екологічної свідомості особистості). Відповідальність щодо реалізації зобов'язань кожної зі сторін дасть змогу більш ефективно реалізувати задекларовані засади Паризької угоди, на відміну від Кіотського протоколу. Лише ефективна й виважена глобальна кліматична політика за участі кожної 141 держави, які взяли зобов'язання відповідно до Паризької угоди, дасть змогу зберегти основу існування людства.

Висновки і пропозиції. Сукупність наявних глобальних екологічних проблем людства не обмежується сміттям та високим рівнем природоємності виробництва, що

доповнюється техногенними небезпеками. Екологічні проблеми людства мають кризовий характер, оскільки негативні тенденції у зміні клімату не зможуть захистити будь-яку ділянку суші світу від негативних проявів природи. Основні засади глобальної екологічної політики світу регулюються Рамковою конвенцією Організації Об'єднаних націй про зміну клімату, а реалізація глобальної екологічної політики регламентована Паризькою угодою, яка була прийнята й ратифікована на заміну Кіотського протоколу, реалізація якого не принесла бажаних результатів, не призупинила процес глобального потепління, що підтверджують дослідження останніх років.

Пріоритетність реалізації глобальної кліматичної політики пов'язана з необхідністю збереження сфери існування людства, передбачає зростання енергоефективності виробництв та запровадження технологій, які дадуть змогу максимально використовувати альтернативні джерела енергії, знижувати рівень викидів в абсолютних та відносних величинах по відношенню до ВВП держав світу. Дотримання умов скорочення задекларовано державами в межах «національно визначених внесків» у зменшення викидів на світовому рівні. Паризькою угодою передбачено фінансування заходів на рівні партнерства, спільне фінансування, зокрема через реалізацію грантових ініціатив.

Держави світу для виконання своїх зобов'язань у період до 2020 року повинні розробити (трансформувати або адаптувати) й розпочати запроваджувати механізм низьковуглецевого розвитку, що сприятиме зниженню викидів парникових газів.

Отже, збереження сфери існування людства має тісний зв'язок з відповідальністю сторін у виконанні зобов'язань, узгодженням дій, балансом інтересів національного та глобального рівнів. Глобальна екологічна безпека світу повинна залишатись першою основою розбудови стратегій розвитку держав та регіонів світу, передбачати запровадження підходів, які дадуть змогу не лише оцінити рівень впливу та можливі кліматичні ризики, але й забезпечити ефективність тех-

ніко-технологічних змін, призупинити негативні зміни клімату планети. При цьому кліматична політика держав світу повинна бути спрямована на взаємну узгодженість власних та глобальних екологічних інтересів, а нівелювання екологічних загроз спонукатиме до посилення соціальної напруги, загострення конфліктів, які можуть мати рівень «точки неповернення».

Актуальність та глобальність питання збереження сфери існування людства передбачає реалізацію спільних зусиль та ініціатив усіма учасниками світової спільноти в обумовлені Паризькою угодою строки з відповідним рівнем відповідальності кожної зі сторін, очікуваною ефективністю (141 держава світу зі 195 держав, які підписали, але не ратифікували Паризьку угоду, що становить 72,3%).

Визначено, що відповідальність за виконання екологічних угод, зокрема Паризької угоди, повинна мати різні рівні відповідальності за порушення умов та механізмів їхньої реалізації, а саме глобальний та міждержавний (у межах норм міжнародного права); державний (у межах норм міжнародного права, чинного законодавства держави); регіональний (у межах норм чинного законодавства держави, регіональних програм та стратегій розвитку); галузевий (у межах норм чинного законодавства, галузевих програм та стратегій розвитку); локальний (у межах норм чинного законодавства держави, стратегії розвитку суб'єкта); особистісний (у межах чинного законодавства держави, соціальної та екологічної свідомості особистості). Практична значимість проведеного дослідження ґрунтується на запровадженні дієвої екологічної політики держав світу, яка зорієнтована на збереження довкілля в межах міжнародного права, міжнародних угод, їхнього виконання та рівнів відповідальності. Глобальність питання повинна стати відповідальністю кожного члена світового суспільства, основою кліматичної політики держав та регіонів світу.

Література:

1. Паризька угода. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161 (дата звернення: 20.02.2019).

2. Гайдуцький І.П. Проблеми транснаціональної гармонізації системи регулювання та мотивації інвестування сталого низьковуглецевого розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 20. С. 10–15.
3. Кліматична політика України. URL: <https://menr.gov.ua/content/klimatichna-politika-ukraini.html> (дата звернення: 25.02.2019).
4. Про оцінку впливу на довкілля : Закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2059-19> (дата звернення: 27.02.2019).
5. Wheelan C. Naked economics. Undressing the Dismal Science. N.Y. ; London : W.W. Norton & Company, 2010. 384 p.
6. Власов В.І. Глобалістика: історія, теорія : монографія / наук. ред. О.Г. Білорус, В.А. Вергунов. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2012. 856 с.
7. Власов В.І. Глобалістика: історія, теорія. Історичні аспекти науки глобалістики : монографія : в 2 т. / наук. ред. О.Г. Білорус, В.А. Вергунов. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2012. 570 с.

Анотація. В статтю обумовлені основні напрями глобальної екологічної політики, основи Паризького угоди в рам-

ках Рамочної конвенції ООН об зміні клімату. Исследование основывается на экологической политике государств мира. Определена зависимость реализации обязательств по Парижскому соглашению от национальных интересов государств мира. Обусловлена приоритетность реализации глобальной климатической политики с целью нейтрализации угроз и нивелирования глобальных экологических вызовов, что предполагает рост энергетической эффективности и внедрение технологий, снижение уровня выбросов в абсолютных и относительных величинах по отношению к ВВП стран мира. Обусловлены предпосылки обеспечения экологической безопасности мира через обеспечение баланса интересов государств, общества, сохранение сферы существования, ответственность участников.

Ключевые слова: экологическая безопасность, глобализация, экологические угрозы, климатические риски, национальные интересы, национально определенные взносы, климатическая политика, глобальные вызовы.

Summary. A generalization of ecological problems of mankind caused by global warming has been carried out. The study is based on the theoretical substantiation and practical implementation of the environmental policy of the world, which focuses on the preservation of the environment within the framework of international law, international agreements, their implementation and levels of responsibility. The main directions of global environmental policy, principles of the Paris Agreement under the framework of the United Nations Framework Convention on Climate Change are determined. The priority of the implementation of climate policy and commitments of the states of the world that ratified the Paris Agreement is grounded. Dependence between implementation of obligations under the Paris Agreement and national interests of the states of the world is determined. The priority is given to the implementation of global climate policy in order to neutralize the threats and minimize global environmental challenges, which involves increasing energy efficiency and introducing technologies that maximize the use of alternative energy sources, reducing emissions in absolute and relative terms relative to the world's GDP. The preconditions for guaranteeing the ecological safety of the world through the provision of balance of the interests of the states of the world, society, preservation of the sphere of existence of mankind. The climate policy of the states of the world should be aimed at the mutual co-ordination of their own and global environmental interests and the leveling of environmental threats will stimulate the strengthening of social tensions, the escalation of conflicts that may have a “non-return point” level. It has been determined that responsibility for the implementation of environmental agreements, including the Paris Agreement, should have different levels of responsibility for violating the conditions and mechanisms for their implementation: global and intergovernmental; state; regional; sartorial; local and personal. The globalist of the question should become the responsibility of every member of the world community, the basis of the climate policy of the countries and regions of the world.

Keywords: ecological safety, globalization, environmental threats, climatic risks, national interests, nationally defined contributions, climate policy, global challenges.